

ב"ה.

כבר הובא במ"א, אשר יש אומרים¹ שבענין אם שייך לאחר מיתה והסתלקות השגות חדשות ותוספות — פליגי הרמב"ם והראב"ד. אבל בפשיטות מובא בדא"ח בכ"מ² בפי' הכתוב היושבת בגנים, וביאור ענין מתיבתא דרקיע, אשר הנשמות שבג"ע לומדים תורה.

ובכ"ז יש מקום לשתי הדיעות — ובוה מובן ג"כ איך שאין מזה סתירה להכלל דלא בשמים היא — כי עיקר התורה³ בירור הלכה שלא היתה ידועה כלל או שלא היתה מובנת היטב בטעמה מפני קושיות וכו' — אפשר רק ע"י נשמה מלובשת בגוף חומרי משכא דחוי⁴, אבל ישנה התו' גם בשמים⁵ ובפרט, לאלו הנשמות שלמדו בהיותם חי ע"פ האדמה, שזהו הגורם שילמדו אח"כ רוחניות ההלכה בגן עדן⁶, ואפילו במלאכים ישנה, כי גם הם מקשיבים (ומשתנים ע"י ההקשבה) לקולך, אבל לא מעין התורה⁶.

* * *

בפרט בנוגע לבעל המאמר — הנני מעתיק בזה קטע מרשימות כ"ק מר"ח אדמו"ר וז"ל:

ב' כ' מ"ח.

היום הוא יום הולדת הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק צוקללה"ה נבג"מ

(1) צפנת פענח לרמב"ם הלי תשובה פ"ח ה"ד. ומציין שם למרז"ל ת"ח אין להם מנוחה כו'. ירושי שביעית פ"ד ה"ט. ב"מ פה, ב. זבחים יד, ב. כתובות טז, א.

(2) ראה לקו"ת תזריע [כב, סעי'ב ואילך] ד"ה קאמפלגי במתיבתא דרקיע. שה"ש [כב, ב ואילך] ד"ה להבין כו' שהאתעדליע. המשך וככה — תרלי"ז פ"ו ואילך [סה"מ תרלי"ז ח"ב ע' שצט ואילך]. קונטרס לימוד החסידות פ"א ואילך [אג"ק אדמו"ר מהור"י"צ ח"ג ע' שנב ואילך], ועוד.

(3) לקו"ת לג' פרשיות בתחילתו [אוה"ת בראשית (כרך ו) תתרכג, ב].

(4) אגה"ק ס"י כו [קמה, רע"א]. ועייג"כ קונטרס אחרון ד"ה להבין פרטי ההלכות [קנט, ב ואילך].

(5) המשך חייב אדם לברך תרלי"ח פכ"ב [סה"מ תרל"ח ע' קמד ואילך].

(6) עיין תו"א תולדות ד"ה מים רבים פ"ג [יח, ב]. המשך הניל שם.

נדפסה בסה"מ פר"ת ע' שנו. לקו"ש ח"י ע' 206. אג"ק ח"ה אגרת א'רלו. והיא הקדמה למאמר ד"ה "סמוכים לעד — פר"ת", מכ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע (נדפס בסה"מ פר"ת ע' קמח ואילך).

הובא במ"א: ראה תו"מ ח"ב ע' 206 ואילך.

זי"ע שנולד ביום ב' חיי שרה בעשרים לחודש מ"ח בשנת כתר"א בשעה תשיעית בוקר.

בחלומי ראיתי את הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק בבגדי שבת ובפנים צוהלות במאד. ואמר במעת לעת זה שנתמלאו שמונים וארבע שנים לירידת נשמתי בעולם התחתון הנה יהיו אצלי אורחים טובים, וכפי הסדר הנה כל אחד מכ"ק רבותינו ואבותינו הק' יאמר דרוש ע"פ דקאפיטל פד, — עכ"ל בהנוגע לענינינו.

— הרשימה היא משנת תש"ה, פד שנים מיום הולדת את בעל המאמר אשר אז מסתיימת השייכות אל קאפ' פד שבתהלים וכידוע במנהגי אמירת תהלים אשר בקבלה מן הבעש"ט. —

הרי אשר גם לאחרי ההסתלקות ישנו לימוד ושמיעת תורה מנשיאים ולימוד התלוי בתוספת שבזמן דלמטה.

מנחם שניאורסאהן

ד' מ"ח ה'תשי"ב.
ברוקלין, נ.י.